

Schoolleiders zien kansen voor cultuuronderwijs

In gesprek met basisschooldirecteuren over visie en beleid

auteur Hanny van Schijndel

De tijd dat cultuureducatie of cultuuronderwijs exclusief het feestje van de cultuurcoördinator was, is voorbij, naar onze indruk. Steeds meer directies en besturen in Groningen en Drenthe houden zich ermee bezig. Door als bestuur met alle scholen gezamenlijk breed cultuurbeleid te voeren, bijvoorbeeld. En ook steeds meer schoolleiders onderzoeken en ontwikkelen met het team een schooleigen visie voor cultuuronderwijs

We spreken met directeuren uit stad en platteland. Wat zijn je ervaringen met cultuuronderwijs? Hoe ben jij met je ICC'er en team met visie- en beleidsontwikkeling bezig? Waar loop je tegenaan? Waar ben je trots op? Wat wil je nog onderzoeken en uitwerken? Waar zou je met je team in willen scholen? Welke uitdagingen zie je op het gebied van leiderschap en cultuuronderwijs?

Sommige directeuren zijn zelf cultuurcoördinator zoals Sander Zijlstra, *'Ik zie de strijd die ICC'ers soms moeten leveren om het belang van cultuuronderwijs duidelijk te maken. Als directeur heb je een voortrekkersrol en die rol is essentieel voor succes. Het is veel makkelijker om knopen door te hakken, het team mee te nemen, te integreren, subsidies aan te vragen.'*

Geen enkel verhaal is hetzelfde. Maar alle schoolleiders zien een taak voor zichzelf. Kwaliteitsverbetering lukt alleen als de directeur betrokken is en het voortouw pakt. Dan gaat het om visie op leren en ontwikkelen, identiteit, onderwijsconcept en keuzes op de lange termijn. Daar wil men graag over sparren. *'Wij investeren zwaar in professionalisering. We hebben behoefte aan input en inspiratie.'* En de bevlogen schoolleider heeft zelf ook regelmatig voedsel voor de geest nodig. Een aantal schoolleiders geeft aan te willen scholen om innoverend aan de slag te kunnen gaan met cultuuronderwijs. *'Ik wil uitgedaagd worden!'*

Hoe bewuster scholen werken met beredeneerd aanbod, des te kritischer wordt er gekeken naar het culturele aanbod. *'Je moet steeds beoordelen of iets wel aansluit bij de visie en het beleid van de school. Het maakt onderbouwde keuzes makkelijker, maar vereist wel discipline. Ad hoc activiteiten laten we steeds vaker aan ons voorbijgaan. We willen zoveel mogelijk op maat, met thema's, vakgeïntegreerd of projectgewijs samenwerken. Het culturele veld zal daar een antwoord op moeten kunnen formuleren.'* Kortom, het onderwijs moet de regie kunnen voeren, vinden onze gesprekspartners. Marleen Miedema, directeur, met een bovenschoolse taak voor cultuuronderwijs, ziet kansen in *co-creatie*. *'We hebben allemaal expertise en die moet je bundelen.'* Ze verbeeldt het in een mooie metafoor: *'Blijf niet in de loge zitten, we moeten allemaal die dansvloer op!'*

Wat is cultuuronderwijs?

Cultuureducatie is aardig ingeburgerd in het primair onderwijs. Maar het begrip cultuuronderwijs is (nog) geen gangbaar gedachtengoed. Kort samengevat: Cultuuronderwijs staat voor: *Geïntegreerd* leren van en over kunst (in de brede zin) en cultuur *binnen én buiten* de school.

We zien steeds meer schoolpraktijken waarin samen met experts van K&C, lectoraat of universiteit onderzocht wordt *waarom* en *hoe* de kunstvakken versterkend kunnen werken en *hoe* je leerlijnen of vakgeïntegreerd onderwijs opzet. Of waar taal- of rekenachterstand juist wordt aangegrepen om stapje voor stapje cultuuronderwijs geïntegreerd in te voeren.

Subsidie van Cultuureducatie met Kwaliteit wordt ingezet voor professionalisering van het schoolteam. Bijvoorbeeld in de vorm van teamtrainingen gericht op visieontwikkeling, leerlijnen erfgoededucatie of een van de kunstdisciplines.

Schoolleider Marjon Hoogstrate: Mijn ambitie: *'Een school waar kunst en cultuur een belangrijke plek innemen. En waar kinderen zelf keuzes kunnen maken en zelf verantwoordelijkheid nemen. En waar de persoonlijke ontwikkeling van een kind net zo belangrijk is als taal en rekenen. Alle kinderen leren via een eigen verwerkingsmanier of beeldtaal om uiting te geven aan hun emotie. Ze leren met hoofd, hart en handen.'*

Ben je schooldirecteur en wil je ook met ons in gesprek? We komen graag naar je toe. Mail naar: mariekesatter@kunstencultuur.nl hanny.van.schijndel@nhlstenden.com

Ben je benieuwd naar het traject van K&C voor Groningen en Drenthe *Visie - Verbinding - Verbeelding* voor schoolleiders en bestuurders, of wil je je aanmelden?

[Visie Verbinding Verbeelding](#) › [Stichting Kunst & Cultuur](#) (kunstencultuur.nl)

Zie ook de films op deze site over het traject *Visie Verbinding Verbeelding*.